

10. Beroerte (CVA of TIA)

Als de bloedvoorziening naar de hersenen plotseling wordt onderbroken, krijgt iemand te maken met een beroerte, ofwel een *Cerebro Vasculair Accident (CVA)*.

Een beroerte kan zich voordoen in de vorm van een:

- **Herseninfarct:** een propje bloed sluit het bloedvat in de hersenen af waardoor er een probleem ontstaat met de toevoer van bloed (en dus zuurstof) naar de hersenen.
 - **Hersenbloeding:** een bloedvat in de hersenen barst open
- In 80 procent van de gevallen gaat het bij een beroerte (CVA) om een herseninfarct.

Hoe herken je een beroerte?

Een beroerte ontstaat vaak onverwachts en zonder duidelijke waarschuwingssignalen. Iemand die een beroerte ondervindt, krijgt wel opeens te maken met één of meer van de volgende (veelvoorkomende) signalen:

- Een scheve mond
- Verward taalgebruik/spraak
- Lamme arm

Scheve mond?

Verwarde spraak?

Lamme arm?

Andere, minder vaak voorkomende verschijnselen zijn: plotseling krachtverlies, dubbelzicht, blind gaan van één van de ogen of hevige draaiduizeligheid. Bij een hersenbloeding kan het ook voorkomen dat iemand opeens zeer ernstige hoofdpijn krijgt.

Bij constatering van deze signalen is het essentieel om zo snel mogelijk 112 te bellen. In het ziekenhuis kan snel na aankomst een diagnose worden gesteld. Dat gebeurt meestal met behulp van een CT-scan of MRI-scan.

TIA

Een TIA (Transient Ischemic Attack) is een tijdelijke hersenbloeding of herseninfarct. Uiteindelijk lost de bloedprop zich bij een TIA weer op. Bij een CVA is dat niet het geval.

De verschijnselen die horen bij een TIA zijn dus tijdelijk van aard, meestal tussen de 20 minuten en 24 uur. Toch is het uitermate belangrijk om een TIA zeer serieus te nemen en een arts te raadplegen na/tijdens

het vermoeden van een TIA. Een TIA kan namelijk een voorbode zijn voor een herseninfarct.

Wat zijn de oorzaken van een beroerte?

Een herseninfarct ontstaat door het dichtslibben van een slagader of doordat een bloedpropje via het hart de hersenen inschiet, waardoor een deel van de hersenen geen of te weinig zuurstof krijgt. Dat zorgt voor een beroerte.

Een hersenbloeding ontstaat doordat er een zwakke plek is in de vaatwand die langzaam uitgroeit tot een ballonnetje. Als deze scheurt is er sprake van een hersenbloeding. De risicofactoren van een hersenbloeding zijn (onder andere) roken en een hoge bloeddruk.

Wat te doen bij een beroerte?

Bij vermoeden van een beroerte is er de zogenaamde **FAST**-test die kan worden uitgevoerd om een beroerte bij iemand te herkennen. De test kan snel en eenvoudig worden gedaan:

- **F**ace: vraag de persoon om te lachen of de tanden te laten zien; staat de mond scheef of hangt een hoek van de mond naar beneden? Dan kan dit duiden op een beroerte.
- **A**rm: vraag de persoon om beide armen op te tillen en voor hem/haar uit te strekken met de binnenzijde van de hand naar boven. Als er een arm wegzakt of rondzwakt kan er sprake zijn van een beroerte.
- **S**peech: vraag de persoon of hij/zij een stukje kan praten. Komt de persoon niet uit zijn/haar woorden en/of praat hij/zij onduidelijk? Dan kan dit wijzen op een beroerte.
- **T**ime: het is belangrijk om de aanvangstijden van de signalen die hierboven worden genoemd te onthouden en door te geven aan 112 of de huisarts. Dit kan van belang zijn voor de behandeling.

Zodra er één van de bovenstaande verschijnselen wordt geconstateerd, is het van groot belang om direct te handelen: bel 112. Geef daarbij ook door wanneer de verschijnselen begonnen.

Hoe eerder er wordt gehandeld, hoe hoger de kans op herstel. In het ziekenhuis zal men overgaan tot een passende behandeling.